

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΜΠΟΝΤΑ

Τέως Δ/ντή της Μανουσείου Δημόσιας Βιβλιοθήκης
Σιάτιστας Λαογράφου

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΟΥΣΕΙΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ

Ανάτυπο από τον 8ο τόμο του περιοδικού
ΔΥΤΙΚΟΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ
ΝΟΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ
1997

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Μ. ΜΠΟΝΤΑ

Τέως Δ/ντή της Μανουσείου Δημόσιας Βιβλιοθήκης
Σιάτιστας Λαογράφου

**ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΟΥΣΣΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΒΙ-
ΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ**

1ο

Χάρτ.¹ 30X21 φφ. 368 σελ. 17.αι.

Σύνταγμα κατά αλφάβητον πασών των υποθέσεων των ιερών και θείων κανόνων εκ των Νόμων οπού εκοπίασεν ο εν Ιερομονάχοις σοφώτερος και λογιώτατος κυρ Ματθαίος. Νομοκάνων Ματθαίου Βλαστάρεως, παράφρασις Κουνάλη Κριτοπούλου. Επικεφαλίδες με ερυθρά μελάνη.

Δωρεά: Γεωργίου Νιόπλιου και Νικολάου Θεμ. Ρούζιου.

2ο

Χάρτ. 25X18,5 φφ. 168 έτ. 1730

Πίναξ συν θεού αγίω του παρόντος οικουμενικού και βασιλικού νόμου, υπό οικουμενικών συνόδων των αγίων και οικουμενικών διδασκάλων, συνταχθέντος επί έτος αιφλ (1730) και εν μηνί Ιανουαρίω.

Νομοκάνων Μαλαξού. Στο τέλος: Γενναδίου Σχολαρίου περί πίστεως ερμηνεία προς σουλτάν Μεχμέτ, εξήγησις εις την νεοελληνικήν υπό Γρηγορίω Μαλαξού (ανέκδοτος). Γραφεύς Αλέξανδρος Ιερόπαις.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

3ο

Χάρτ. 23X17 φφ. 130 αρχ. 19 αι.

Αρχή του στηγηραρικού μέλος τα παρόντα κατ' ήχον δογματικά κυρ Χρυσάφου εξηγηθέντα παρά του μουσικολογιστάτου κυρ Ζουρμουζίου. Μουσικό. Στιχηράριον Χρυσάφου, εξήγησις Χουρμουζίου χαρτοφύλακος (νέου συστήματος).

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

4ο

Χάρτ. 16,5X11,5 φφ. 164 έτ. 1823

Μουσικό. Εκλογή ανθολογίας (νέου συστήματος). Κολοβό.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

5ο

Χάρτ. 23X5X16 φφ. 146 19.αι.

¹ Χάρτ. = Χαρτόδετο.

Αρχή συν Θεώ Αγίω του παπαδικού μέλους πολυελέου κυρ Πέτρου Βυζαντίου του μπερεκέτου.

Μουσικό. Ανθολογία Παπαδικής (νέου συστήματος)

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

6ο

Χάρτ. 16X11 φφ. 130 17 αι.

Μουσικό. Ανθολόγιο (μέλη εσπερινού και του όρθρου). Ακέφαλο.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση και Αθανασίου Αργυριάδη.

7ο

Χάρτ. 20X14,5 φφ. 105 1786 18 αι.

Εις άπασαν την λογικήν του Αριστοτέλους μέθοδον προδιοίκησις ήτοι εισαγωγή, Γεωργίου Σουγδουρή του εξ Ιωαννίνων. Σύμμεικτα (Γεωργίου Σουγδουρή, Λογική, Αναστασίου Παπαβασιλοπούλου, εισαγωγή μαθηματικής, Ιωάννου Δαμασκηνού, Πηγής γνώσεως. Γραφεύς Αργύριος Παπα - Ρίζος Πελκιώτης (βλ. και αριθμ. 9). Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση και Αθανασίου Αργυριάδη.

8ο

Χάρτ. 20X15 φφ. 95 έτ. 1738 βιβλιοδετήθηκε

Θέσεις γραμματικάι πληρέσταται μεθόδω διαλεκτική υποστρωθείσαι και εις διάλεξιν προτεθείσαι εκ της τέχνης θεωρητικής τε και πρακτικής Παριώνος Κιγάλα Κυπρίου ιεροδιδασκάλου και ιεροκήρυκος βιβλίον πρότον, τμήμα α'.

Παριώνος Κιγάλα, Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου και Αναστασίου Γορδίου, Γραμματική. Κολοβό. Γραφεύς: Νικηφόρος Ιεροδιάκονος, εν Αχρίδι. Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

9ο

Χάρτ. 21X14 φφ. 117 έτ. 1786 18 αι. βιβλιοδετήθηκε

Βιβλίον πόνω Αργυρίου Παπαρίζου αντιγραφέν άμα και δεθέν την του Πορφυρίου εις τας πέντε φωνάς περιέχον εισαγωγήν και την του Βλεμμίδου λογικήν, συν η και τα περί παλιρροιών φιλοσοφηθέντα και κόπω Ευγενίου Βουλγάρεως συλλεχθέντα εμπριειλήπται.

Πορφυρίου, Εισαγωγή εις τας πέντε φωνάς. Νικηφόρου Βλεμμίδου, Επιτομή λογικής, Ευγενίου Βουλγάρεως, Περί παλιρροιών.

Γραφεύς: Αργύριος Παπα - Ρίζος (βλ. αριθ. 7)

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

10ο

Χάρτ. 21X15 φφ. 286

Συναγωγή και εξήγησις, ων εμνήσθη ιστοριών ο εν αγίοις πατήρ ημών Γρηγόριος ο Θεολόγος εν τω πρώτω στηλιτευτικώ λόγω.

Ερμηνείαι εις έργα Γρηγορίου του Θεολόγου (Ψευδο - Νόννου, Νικήτα, Δαβίδ, Νικήτα Σερωών).

Δωρεά Θεοδώρου Μανούση και Αθανασίου Αργυριάδη.

11ο

Χάρτ. 25X21 φφ. 176 αρχ. 19 αι.

Στοιχεία μεταφυσικής.

Φραγκίσκου Σοαβίου, Στοιχεία μεταφυσικής, κατά μετάφρασιν Γρηγορίου Κωνσταντά.

Δωρεά Αθανασίου Αργυριάδη.

12ο

Χάρτ. 20,5X14,5 φφ. 185 αρχ. 19. αι.

Συνοπτική ερμηνεία αριθμητικής Μπαλάνου Βασιλοπούλου.

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

13ο

Χάρτ. 18,5X13 φφ. 146 αρχ. 19. αι.

Ιωάννου Φριδερίζου Βουκερέρ, Φυσική, κατά μετάφρασιν Ευγενίου Βουλγάρεως. Γραφεύς Αργύριος Παπα - Ρίζος (βλ. αριθμ. 7 και 9)

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

14ο

Χάρτ. 20X14 φφ. 179 έτ. 1852 - 56

Μαθητικό Τετράδιο Κωνσταντίνου Δ. Χριστίδου, Σιάτιστα

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

15ο

Χάρτ. 21X16 φφ. 78 έτ. 1722

Πολυέλεος Ψαλλόμενος εν ταις δεσποτικαίς εν ταις μνήμαις των δοξαζομένων αγίων. Εκλογή Ψαλμών (Πολυέλεος).

Γραφεύς: Κύριλλος μοναχός Σιναΐτης ο μυριόρυσμος.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

16ο

Χάρτ. 19X13,5 φφ. 165 αρχ. 19. αι.

Μεταφυσική Αντωνίου Γενουηνοσίου, κατά μετάφραση από την Λατινική στην Ελληνική του Ευγενίου Βουλγάρεως.

Γραφεύς: Αργύριος Παπα - Ρίζος (βλ. αριθμ. 7,9 και 13).

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση και Αθανασίου Αργυριάδη.

17ο

Χάρτ. 22X16 φφ. 216 18 αι. Βιβλιοδετήθηκε.

Σύμμεικτος. Έργα και αποσπάσματα Νικηφόρου Καλλίστου Ξανθοπούλου, Ιουστίνου φιλοσόφου και μάρτυρος, Επιφανίου Κύπρου, Γρηγορίου Θεολόγου. Εκκλησιαστικοί λόγοι στη δημόδη. Διάλογοι φιλοσοφικοί κ.ά.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση και Αθανασίου Αργυριάδη.

18ο

Χάρτ. 23X16 φφ. 226 έτ. 1801.

Μετάφραση στη νέα Ελληνική και ερμηνεία τριών λόγων Γρηγορίου Θεολόγου, ήτοι περί Ιεροσούνης κόλαις, του αυτού στηλητευτικός α' κόλαις, του αυτού στηλητευτικός β' κόλαις.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

19ο

Χάρτ. 21X17 φφ. 66 μέσ. 19. αι.

«Συναπταί και εκτενείς» υπέρ του Τοάρου Νικολάου Α'. Αντίγραφο από έντυπη έκδ. 1809, προσαρμοσμένες στην εποχή της γραφής του χειρογράφου (1840 - 1846).

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

20ο

Χάρτ. 15,5X10 φφ. 51 18. αι.

Συνεσίου Κυρήνης, επιστολαί. Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, Γραμματική.

Στο τέλος λογαριασμοί διάφοροι.

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

21ο

Χάρτ. 16,5X10,5 σσ. 350 αρχ. 19. αι.

Ερμολόγιος τέχνη Ρητορική Διαιρετική περί των στάσεων.

Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση και Αθανασίου Αργυριάδη

22ο

Χάρτ. 17X11 φφ. 109 έτος 1816 Βιβλιοδετήθηκε

Κυρού Θεοδώρου του Προδρομόν τετράστιχα ιαμβεία και ηρώα εις τα κεφαλαίως ρηθέντα εν τη παλαιά γραφή και έπη Γρηγορίου Θεολόγου.

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

23ο

Χάρτ. 13,5X9,5 φφ. 234 έτ. 1762

Γραμματικά και συντακτικά διάφορα.

Δωρεά: Αθανασίου Αργυριάδη.

24ο

Χάρτ. 20X14,5 φφ. 71 έτ. 1872

Μαθητικό τετράδιο Δημοσθένους περί Στεφάνου.

Δωρεά Αθανασίου Αργυριάδη.

25ο

Χάρτ. 20X12 σσ. 80 ά. ημ. 19. αι. Βιβλιοδετήθηκε
Διάφορα ηθικά και στιχουργήματα του Ζήση Δαιούτη.
Δωρεά Αδελφών Κ. Χ' Ιωάννου

26ο

Χάρτ. 23,5X16,5 φφ. 146 18. αι.
Ιωάννου του Δαμασκηνού. Έκθεσις Ορθοδόξου πίστεως και άλλα.
Δωρεά: Του Γ' Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (Γεράνεια)

27ο

Χάρτ. 14X10 φφ. 153 α'. ημ. 18. αι.
Μουσικό Εκκλησιαστικό χειρόγραφο. Ανθολογία Παπαδικής. Κολοβό.
Δωρεά του Γ' Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (Γεράνεια).

28ο - 41ο

Αθανασίου Ρουσοπούλου Καθηγητού. Σύμμεικτα. Κυρίως Σημειώσεις Πανεπι-
στημιακών παραδόσεων στην Γερμανική και Ελληνική Γλώσσα.
Βιβλία 14 (Γοτύγη 1849 - 1851)
Δωρεά: Αθανασίου Ρουσοπούλου.

42ο

Χάρτ. 18X14 φφ. 47 19. αι. Βιβλιοδετήθηκε
Επίτομος Αριθμητική.
Δωρεά: Οικίας Ζουπάν (Περικλέους) Σιάτιστα (Γεράνεια).

43ο

Χάρτ. 19X14 φφ. 37 19. αι. Βιβλιοδετήθηκε
Αριθμητική
Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

44ο

Χάρτ. 20X17 φφ. 32 19. αι.
Λεξικό Ανωμάτων Ρημάτων. Ακέφαλο - Κολοβό.
Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

45ο

Χάρτ. 20X14 φφ. 150 18. αι. Βιβλιοδετήθηκε
Βασιλείου και Μεγάλου Αρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας.
Παραινέσεις προς τους νέους. Ακέφαλο - Κολοβό.
Δωρεά: Χρήστου Κάστια.

46ο

Χάρτ. 30X19,5 φφ. 31 έτ. 1929

Γενικές συνελεύσεις του Τραμπαντζείου Γυμνασίου
Δωρεά: Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιάτιστας.

47ο

Χάρτ. 26X16 σσ. 196 έτ. 1889 - 1907
Βιβλίο της διδασκομένης ύλης
Δωρεά: Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιάτιστας.

48ο

Χάρτ. 28X22 σσ. 47, φφ. 14 έτ. 1921 - 1922
Διδασκομένη ύλη. Τάξεις Γ' και Ε'. αντ. -2-
Δωρεά: Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιάτιστας

49ο

Χάρτ. 30X20 σσ. 120 έτ. 1911 - 1912
Διδασκομένη ύλη υπό Ιωάννου Παπία Γυμνασιάρχου Σιάτιστας.
Δωρεά: Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιάτιστας.

50ο

Χάρτ. 16X10 φφ. 159 έτ. 1796
Θεολογικό χειρόγραφο ρωσικό
Δωρεά Θεοδώρου Μανούση.

51ο

9 τεμάχια περγαμινές κωδίκων από περιτυλίγματα βιβλίων.
Δωρεά: Θεοδώρου Μανούση.

52ο

Χάρτ. 39X27 φφ. 157 αρχ. 20. αι.
Φυτολόγιο. Ακέφαλο
Δωρεά: Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιάτιστας.

53ο

Χάρτ. 23X18 φφ. 23, 20, 18 αντίτυπα -4- α' ημ. 20 αι.
Σόλο Μαντολίνο. Μουσικές νότες.
Δωρεά: Τραμπαντζείου Γυμνασίου Σιάτιστας.

54ο

Χάρτ. 24X17 φφ. 138 ετ. αιωδ (1814) Απριλίου 18.
Γενουηνοίον: Στοιχεία της Μεταφυσικής εξελληνισθέντα εκ της Λατινίδος παρά
Ευξενίου.
Δωρεά: Του Δευτέρου Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (της αλληλοδιδασκτικής
Σχολής Γεράνειας).

55ο

Χάρτ. 25X20 φφ. 173 έτ. 1830

Λογική πραγματεία συναρμολογησθείσα παρά του σοφολογιωτάτου κυρίου κυρίου διδασκάλου ημών Θεοδώρου Αναστασίου Καβαλιώτου.

Δωρεά: Του Δευτέρου Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (Της αλληλοδιδασκτικής Σχολής Γεράνειας).

56ο

Χάρτ. 28X20 φφ. 190 18 αι.

Τέχνη Ρητορική

Δωρεά: Του Δευτέρου Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (Της αλληλοδιδασκτικής Σχολής Γεράνειας).

57ο

Χάρτ. 23X18 φφ. 211 έτ. 1738, 1740, 1765.

Αισώπου Μύθοι φφ. 1 - 37.

Έκθεσις κεφαλαίων παραινετικών, σχεδιασθείσα παρά αγαπητού διακόνου της αγιωτάτης του Θεού μεγάλης εκκλησίας ων η ακροστιχίς ώδε πως έχει... το θειοτάτω και ευσεβεστάτω βασιλεί ημών Ιουστινιανώ φφ. 38.

1738 Οκτωμβρίου 10.

1740 Ιανουαρίου 29. Του πανσεβεστάτου και κριτού Θεσσαλονίκης του Αρμενοπούλου. Λεξικόν κατά στοιχείον περί τα κοινώς γραφόμενα ρήματα.

φφ. 193. 1765 Οκτωβρίου 18

Του Αγίου Γρηγορίου του Ναζιανζηνού του Θεολόγου απολογητικός, φφ. 209.

Δωρεά: Του Δευτέρου Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (Της Αλληλοδιδασκτικής Σχολής Γεράνειας).

58ο

Χάρτ. 20X15 φφ. 114 έτ. 1715

Λόγοι Γρηγορίου Ναζιανζηνού του Θεολόγου κατά Ιουλιανού Βασιλείου.

Δωρεά: Του Δευτέρου Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (Της αλληλοδιδασκτικής Σχολής Γεράνειας).

59ο

Χάρτ. 19X15 φφ. 157 έτ. 1745, 1746, 1747, 1748.

Ιωάννου Χρυσοστόμου Αρχιεπισκόπου Κων/πόλεως. Λόγος περί προσευχής, φφ. 1-19.

Κανών της Υπαπαντής φφ. 20 - 23.

Εγκώμια της Παναγίας, φφ. 24 - 75.

Ισοκράτους προς Δημόνικον Παρεναίσεις, φφ. 76 - 85.

Εις τον θρήνον της Θεοτόκου, φφ. 86 - 90.

Αποφθέγματα εκ Διογένους Λαερτίου συλλεχθέντα, φφ. 91 - 96.

Περί του ωνυπνίου είτοι βίος Λουκιανού, φφ. 97 - 103.

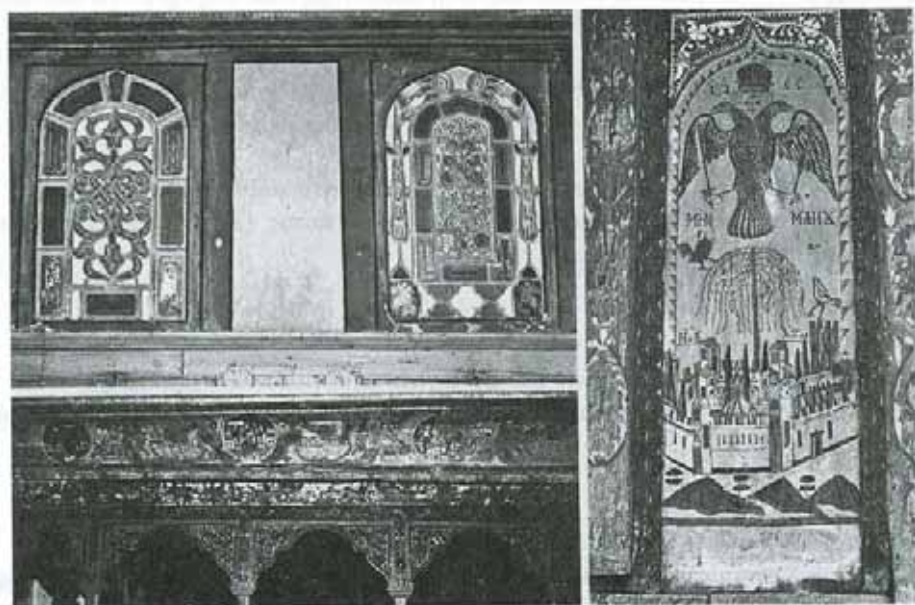
Του εναγίους πατρός ημών Αθανασίου και Μεγάλου αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας, φφ. 104 - 118.

Λιβανίου, φφ. 119 - 127.

Βασιλείου του Μεγάλου Αρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, φφ. 128 - 157.

Δωρεά: Του Δευτέρου Δημοτικού Σχολείου Σιάτιστας (της Αλληλοδιδασκτικής Σχολής Γεράνειας).

Γεώργιος Μ. Μπόντας
Τέως Δ/ντής Δημόσιας Βιβλιοθήκης Σιάτιστας
Λαογράφος

Σιάτιστα: Τμήματα εξαιρετικής τέχνης από το αρχοντικό Νεραντζοπούλου